

jišťovna jest povinna zajistiti, by se dostalo lékařské pomoci osobám, jež na ni mají nárok proti pojišťovně (§ 141), může ustanoviti ke kontrole smluvních lékařů svého úředního lékaře, jemuž přísluší řízení lékařské služby v obvodu pojišťovny, při čemž služební smlouvu tohoto lékaře schvaluje ústřední sociální pojišťovna (§ 143). Vzhledem k oboru jeho působnosti jest úředního lékaře považovati za úředníka nemocenské pojišťovny, která ho ustanovila podle § 68 cit. zák. Zákon poskytuje pojištěncům, pokud výměrem nemocenské pojišťovny byl zcela nebo z části zamítnut nárok na dávky nemocenského pojištění nebo jímž dávka byla nesprávně vyměřena, snížena nebo odňata, žalobu k rozhodčímu soudu nemocenské pojišťovny (§ 196). Pro jiné nároky, které mohou vzniknouti z pojištění, není stanovena příslušnost tohoto rozhodčího soudu. Politické úřady jsou příslušné v případech, kde nemocenská pojišťovna rozhoduje výměrem o pojistné povinnosti a o zařazení do tříd (§ 189 odst. (2), 239 uvedeného zák.). Není tedy upravena ani v tomto zákonu příslušnost k rozhodování o nárocích pojištěnců proti lékařům nemocenské pojišťovny z důvodu, že jim způsobil svou činností škodu (srov. rozh. 12.254 sb. n. s.). Protože ani jiným zákonem není pořad práva pro takové spory vyloučen, platí pro ně zásada § 1338 obč. zák. Otázkou, zda měla býti žalována nemocenská pojišťovna úředníků a zřízců města Prahy, nemohly se nižší soudy při rozhodování o přípustnosti pořadu práva zabývati, ona žalována není. Poukaz k § 92 ústavní listiny se sem nehodí, ano nejde o ručení státu.

Čís. 14021.

Uznal-li postoupený dlužník proti poctivému postupníku postoupenou pohledávku a ji dokonce uspokojil, ač věděl, že byla před tím postoupena jinému, byl podle § 1396 obč. zák. povinen ho uspokojiti jako svého věřitele a nemůže to, co mu splnil, požadovati podle § 1431 obč. zák. zpět.

(Rozh. ze dne 7. prosince 1934, R I 1475/34.)

Žalobce byl dlužníkem Františka P-a, jenž postoupil zbytek své pohledávky 2.350 Kč žalovanému. Žalobce uznal proti žalovanému postoupenou pohledávku, ač věděl, že František P. ji postoupil již dříve Občanské záložně. Na úhradu postoupené pohledávky přijal žalovaný od žalobce nábytek. Ježto žalobce byl napotom žalován Občanskou záložnou o zaplacení pohledávky, postoupené jí Františkem P-em, domáhal se na žalovaném, ježto tento již dodaný mu nábytek neměl, zaplacení 2.430 Kč. **Procesní soud první stolice** žalobu zamítl a uvedl v důvodech: Ježto žalobce postup uznal a námitek proti postupu nečinil, naopak ujednal se žalovaným kupní smlouvu o dodání nábytku a také tento nábytek dodal, zaplatil tím žalobce nikoliv svůj dluh, nýbrž dluh cizí a nemůže tudíž podle § 1431 žádati to, co plnil od věřitele zpět,

a ani žalovaný není nijak bezdůvodně obohacen, neboť byl oprávněn přijmouti zaplacení též od osoby jiné, čímž nárok žalovaného proti původnímu dlužníku zanikl. O d v o l a c í s o u d zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by ji, vyčkaje pravomoci, znovu projednal a rozhodl. D ů v o d y: Žalobce dodal žalovanému nábytek za to, že P. postoupil zbytek účtu ze dne 17. srpna 1929 žalovanému, a žalobce se zavázal žalovanému za zbytek tohoto účtu dodati nábytek. Šlo o pohledávku P-ovu za žalobcem. Když žalobce na úhradu této pohledávky dodal žalovanému nábytek, nemůže býti pochybnosti o tom, že plnil svůj dluh a nikoliv cizí, jak má za to prvý soud. Občanská záložna žalovala žalobce o zaplacení 3.702 Kč a, ačkoli tenkrát žalobce tvrdil, že P. při účtování dne 22. října 1929 škrtl doložku o postupu pohledávky žalující straně na účtu ze dne 17. srpna 1929 a žalovaný vyplatil na účet ten 2.500 Kč, přece dle smíru ze dne 14. září 1932 u odvolacího soudu zavázal se zaplatiti na úplné vyrovnání zažalovaného 2.000 Kč s přísl. Z těchto spisů tudíž patrně, že žalobce vyrovnal účet ze dne 17. srpna 1929, což ještě nerozhoduje, ale prvý soud v nynějším sporu zjistil, že P. postoupil svůj účet proti žalobci Občanské záložně a že tato pohledávka nebyla zpět postoupena P-ovi. Z toho patrně, že žalovaný nemohl disponovati se zbytkem pohledávky z účtu ze dne 17. srpna 1929, ohledně níž pak byla učiněna úmluva mezi žalobcem a žalovaným, jíž se žalobce zavázal za zbytek této pohledávky dodati žalovanému nábytek. O tom není sporu, že žalovanému žalobcem dodán nábytek byl a poněvadž za tento dodaný nábytek žalobce nedostal úhradu od žalovaného následkem neplatného postupu, jest žalovaný o tento nábytek obohacen (§ 1431 obč. zák.).

N e j v y š š í s o u d zrušil napadené usnesení a vrátil věc odvolacímu soudu, by o ní znovu rozhodl, nepřihlížeje k tomu, co mu bylo důvodem zrušení.

D ů v o d y:

Nižšími soudy bylo zjištěno, že František P. i žalovaný vyrozuměli žalobce, že P. postoupil svou pohledávku za žalobcem žalovanému, že žalobce, ač věděl, že František P. před tím postoupil tuto pohledávku Občanské záložně dne 26. června 1930, uzavřel se žalovaným úmluvu, jíž se zavázal dodati žalovanému na úhradu postoupené pohledávky nábytek, což také v září 1930 učinil, a že se žalovaný teprve z dopisu ze dne 7. března 1933 dověděl, že P. pohledávku postoupil dvakrát. Splnil tudíž žalobce svůj dluh proti žalovanému jako poctivému příjemci. V § 1396 obč. zák. v druhé větě jest vysloveno, že, uzná-li dlužník postoupenou pohledávku proti poctivému příjemci za pravou, jest zavázán uspokojiti ho jako svého věřitele. Z toho jest usuzovati, že tím spíše jest vyloučen nárok na vrácení, když dlužník postoupenou pohledávku bezelstnému postupníku skutečně zaplatil. Nelze toto jednání podle zásad poctivého právního styku vyložit jinak, než, že tím k postupníku uznal správnost pohledávky (rozh. čís. 10.941 sb. n. s.). Uznal-li žalobce

proti poctivému žalovanému postoupenou pohledávku za pravou, byl podle § 1396 obč. zák. povinen jej uspokojiti jako svého věřitele, neplnil mu, nač by žalovaný neměl nárok, a nemůže proto to, co splnil, podle § 1431 obč. zák. požadovati zpět.

Čís. 14022.

Majetkovým vkladem tichého společníka může býti jakákoliv majetková výhoda ocenitelná v penězích, tedy i služby.

(Rozh. ze dne 7. prosince 1934, Rv I 1937/32.)

Žalobě o zaplacení peněžité pohledávky bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Po právní stránce posoudil odvolací soud věc správně, dospěl k úsudku, že tu jde o zápůjčku. Marně se pokouší dovolatel vyvozovati opak z předložené korespondence, neboť skutkový podklad tohoto úsudku spočívá na výpovědi svědka Gustava R-a. Podle zjištění soudů nižších stolic vymínil si Vilém R. při poskytnutí zápůjčky ovšem také, že jeho synovec Gustav R. musí býti zaměstnán v obchodě Josefa W-a. Avšak z okolností, jak tento poměr byl napotom uspořádán mezi Gustavem R-em a Josefem W-em, nelze usuzovati na úmysl Viléma R-a, že sporná částka 200.000 Kč má býti vkladem tichého společníka. Lze přisvědčiti dovolateli, že tichá společnost není myslitelná bez majetkového vkladu (čl. 250 obch. zák.), avšak majetkovým vkladem tichého společníka může býti jakákoliv majetková výhoda v penězích ocenitelná, a tedy i služby (srovnej Staub-Pisko čl. 250 § 4 a literaturu tam uvedenou a Dr. Karel Hermann Otavský, Všeobecný zákoník obchodní, stránka 264). I kdyby tudíž Vilému R-ovi tanulo na mysli účastenství Gustava R-a na obchodě Josefa W-a jako tichého společníka, což však zjištěno nebylo, lze to srovnati s jeho úmyslem, že sporná částka 200.000 Kč má býti považována za zápůjčku.

Čís. 14023.

Zajišťovací převlastnění, třebaže bylo ujednáno v Německu v listině, sepsané před říšskoněmeckým notářem, není v tuzemsku chráněno předpisem § 37 ex. ř., nýbrž jen předpisem § 258 ex. ř.

(Rozh. ze dne 7. prosince 1934, Rv I 1188/33.)

Žaloba o nepřipustnost exekuce podle § 37 ex. ř. byla zamítnuta soudy všech tří stolic.